

Amerika Esperantisto

FEBRUARY, MARCH, 1916

AMERIKA ESPERANTISTO

Official Organ
of

THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA, Inc.
a propaganda organization for the furtherance of the study and use
of the International Auxiliary Language, Esperanto

Editor

Dr. C. H. FESSENDEN, Newton Centre, Mass.

Assistant Editor

I. A. McCaffrey, West Newton, Mass.

Poetry & Beginners' Depts.

Herbert M. Scott

Advisory Board

J. D. Hailman, Pres., E. A. N. A.

Judge W. R. Daingerfield

D. E. Parrish

Ernest F. Dow

Lehman Wendell

Dr. D. O. S. Lowell

Dr. B. K. Simonek

CLUB DIRECTORY

This department is conducted solely for the benefit of our organized groups throughout the country. It furnishes a means of keeping in close touch with the work in other cities, for the exchange of ideas and helpful suggestions, and for the formation of valuable friendships in a united field of endeavor.

Groups are listed for 12 issues of the magazine, at a cost of only 25 cents for the two-line insertion. Extra lines are 10 cents each additional. The heading,—name of city or town—is inserted free. This matter warrants the immediate attention of every club secretary.

BERKELEY, CALIF.

Berkeley Esperanto-Rondo, Berkeley H. S.
A. S. Vinzent, Sec'y, 2429a Ellsworth St.,
Meets every Monday, 8.00 P. M.

BOSTON, MASS.

Boston Esp. Soc., 402 Pierce Bldg., Copley Sq.
Meets Tues., 8 P. M. R. Goodland, Sec.

BUTTE, MONT.

Argentarka Esp. Rondo, kunvenas vendrede,
8.00 P.M. C. L. Williams, Sek., 251 Curtis st.

CHICAGO, ILLS.

La Gradata Esperanto-Societo, Dvorak Park
Fr. Kovarik, 2502 S. Kedzie Ave., Sek.
La Esp. Oficejo, 1669 Blue Island ave.
F-ino R. Votlučka, 1539 W. Jackson Blv. Sek.
Kunvenas 2an kaj 4an sab. ĉiumonate.

CINCINNATI, OHIO.

Cincinnati Esperanto Soc., 629 Vine Street.
E. H. Becker, Sec., 511 Sycamore St.

DELPHOS, OHIO.

Delphos Esperanto Klubo, Carnegie Library;
Meets every Tuesday, 7.30 P. M., A. J.
Laudick, Secy.

CLEVELAND, OHIO.

La Zamenhofa Klubo.
F-ino L. B. Weber, Sek., 2036 W. 48th St.

DETROIT, MICH.

Detroit Esperanto Office, 507 Breitmeyer
Bldg., open daily. Library at disposal of
everybody, daily 7 A. M.-9 P. M., except Tues.
and Fri. Classes meet Tues. and Fri., 8-10
P. M.

La Pola Esp. Unuiĝo, ĉiusemajne. Magnus
Butzel Library, Harper & E. Grand Blvd.

MILWAUKEE, WISC.

Hesperus Esperantists, S-ino B. H. Kerner,
Sek. 632 Summit ave., 2nd Mondays, 8 P.M.

NEW YORK (Bronx) N. Y.

Bronx Esperanto Society, Morris H. S.
C. C. Coigne, Sec'y, 243 Bedford Pk. Blvd.

NEW YORK (Manhattan) N. Y.

The New York Group, Wash. Irving H. S.
Jos. Silbernik, Sec., 235 E. 18th St.

NEW YORK (Manhattan) N. Y.

Germana Esperanto-Societo, 1966 Broadway,
Rm. 27... Open every Wed. for information
7-8 P.M.; Meetings and classes, 8-9.30 P.M.

PHILADELPHIA, PA.

Phila. Esp. Soc., J. F. Knowlan, Sec., 4212
Girard ave. Meets 4th Fri. Windsor Cafe,
1217 Filbert st.

PITTSBURGH, PA.

Esperanto Sec., Academy of Science and Art
Wm. Smith, Sec., 1607 Chislett street.
Fridays, 8 P. M., Teachers' Rm., Carnegie Inst.

PORTLAND, ME.

Portland Esperanto Society, Trelawny Bldg.,
Herbert Harris, Sec'y, 10 Henry St.

ROCKFORD, ILLS.

Skandinava Esperanto-Instituto, 417 7th St.
Joseph Johnson, Sec'y, 2315 Parmele St.

SALT LAKE CITY, UTAH.

Salt Lake Esperanto Club,
Mrs. F. M. McHugh, Sec., 4002 So. State St.

SAN FRANCISCO, CALIF.

San Francisco Rondo, meets Friday eve., Rm.
127, Lick Bldg., 35 Montgomery St., F-ino
M. D. Van Sloun, Sec'y, 946 Central Ave.

TILDEN, NEBR.

Esperanto-Fako de la Nebraska Ŝtata Kris-
tana Celada Unuiĝo,
Estro, Pastro Chas. P. Lang, Tilden, Nebr.

WASHINGTON, D. C.

Kolumbia Esperanta Klubo, 2014 F st., N. W.
Ian & 3an mardon, ĉiumonate, A. Mayer, Sek.

WORCESTER, MASS.

Worcester County Esperanto Society
Business Institute, every Friday, 8.00 P. M.

The "E" BADGE! The Best Yet

Excellent quality green enamel star, with gold-plated back—either brooch pin or lapel button with patent screw fastener. Letter E in gold.

**A STRIKING AND BEAUTIFUL INSIGNIA
Which May and Should Be Worn at All Times**

POSTPAID 35 CENTS

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.
WEST NEWTON, MASS.

FOR THE BEGINNER

A list of text-books and literature suitable for the NEW ESPERANTIST STUDENT. Carefully selected and especially recommended:

Practical Grammar of the International Language

(Ivy Kellerman Reed, Ph. D.)

The new text-book that is "just what you have been waiting for"

50 CENTS

Complete Grammar of Esperanto (Kellerman) cloth,	\$1.25	Ekzercaro (Zamenhof)	.35
Student's Complete Text-Book (O'Connor) cloth,	.50	Aladin aŭ la Mirinda Lampo (Cox)	.18
Esperanto at a Glance (Privat)	.15	Ala Baba kaj la 40 Rabistoj (Cox)	.14
Primer of Esperanto (O'Connor)	.10	Elektitaj Fabeloj (la Fontaine)	.18
Introduction to Esperanto (Baker)	.05	El Komedioj (Zamenhof)	.10
La Esperanta Kunulo (Wood)	.25	Gis la Revido (English & Esperanto)	.05
Handy Pocket Vocabulary (O'Connor)	.10	Karlo (Privat)	.15
English-Esperanto Dictionary (Harris)	.25	Kolomba Premio (Dumas)	.10
English-Esperanto Dictionary (Hayes-O'Connor)	.50	Mopso de lia Onklo (Chase)	.15
Tra la Jaro (Waddy) cloth,	.50	Patrino Anserino (Stoner)	.15
Tutmonda Lernolibro	.33	Princo Vanc' (Bates-Harris)	.35
Fundamento de Esperanto (Zamenhof) cloth,	.70	cloth, gold-stamped,	.75
		Rakonto kaj Aventuro (Hall-Barroll)	.10
		Sep Ridoj (Wendell)	.25
		Sub la Meznokta Suno (Wendell)	.35
		cloth,	.50

DETAILED DESCRIPTION OF ANY BOOK LISTED
FURNISHED UPON REQUEST

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

WEST NEWTON, MASS.

Esperanto Classics

TRANSLATIONS FROM NATIONAL LANGUAGES

CATALONIAN		GREEK	
Mistero de Doloro (Gaul) Pujula50	The New Testament, cloth, .40; morocco .55	
DANISH		morocco (India paper) .75; yapp	1.10
Jolanto (Hertz), Runeberg44	yapp (India paper)	1.40
ENGLISH		HEBREW	
Translations from Chas. Dickens:		The Old Testament, trans., Dr. Zamenhof	
Batalo de l'Vivo, Zamenhof33	Eliro (Exodus) .60; Genezo (Genesis) .60	
Bardell kontraŭ Pickwick, Morrison17	Levidoj (Leviticus) .55; Predikanto	
Translations from Shakespeare:		(Ecclesiastes) .25; Psalmaro (Psalms) .65	
Julio Cezaro, Lambert50	Sentencoj (Proverbs)40
Kiel Plaças al Vi, Kellerman35	ITALIAN	
flexible leather	1.00	La Kato (Rajberti) Tellini	
Makbeto, Lambert55	LATIN	
Hamleto, Zamenhof55	Amoro kaj Psihe (Apulejus) Pfeffer	
La Ventego, Motteau50	Eneido de Virgil, Dr. Vallienne	
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Cox15	POLISH	
from the "Arabian Nights"		Aspazio (Svjentohovski)	
Aladin aŭ la Mirinda Lampo, Cox20	Tragedy in 5 acts, trans., L. Zamenhof	
from the "Arabian Nights"		La Faraono (Prus) 3 vols., each	
Ĉe la Piedoj de la Majstro (Alcyone)55	Wonderful historical novel, trans., Kabe	
de luxe edition, trans., Wm. Mann		Halka (Monuski-Wolski)	
D-ro Jekyll kaj S-ro Hyde,40	Opera in 4 acts, trans., Grabowski	
(Stevenson) trans., Morrison & Mann		Pola Antologio, selections, trans., Kabe .50	
Kamena Angulo (Craven)25	RUSSIAN	
Drama in two acts, trans., Gego		Translations from Leo Tolstoi:	
Mallonga Biografio de Fawcett (Holt)25	Du Maljunuloj, Kabanov	
Life of the famous blind postmaster		La Morto, Ŝarapov	
of England, trans., E. W. Weems		Princo Serebrjanij, Ŝidlovskaja	
Parazina, (Lord Byron), Silva15	Historical romance	
Princo Vanc' (Putnam-Bates) Harris35	Unua ŝtupo, Ŝarapov	
Robinsono Kruso (Defoe) Mason50	—	
Ŝi Kliniĝas por Venki,45	Translations from Gogol:	
Goldsmith's 5-act comedy, trans., Motteau		Maja Nokto, Frenkel	
FRENCH		Portreto, Fiser	
Angla Lingvo sen Profesoro (Bernard)30	La Revizoro, Dr. Zamenhof	
One act comedy, trans., Gaston Moch		Comedy in five acts	
En la Lando de la Blanka Monto, Noel35	—	
Estu Homo! (Wagner) Meyer35	Translations from Turgenev:	
Eŭgenio Grandet90	Patroj kaj Filoj	
Balzac's famous work, trans., E. Gasse		Historical novel, trans., Kabe	
Georgo Dandin (Moliere)37	Versaĵoj en Prozo, Kabe	
Comedy in 3 acts, trans., Dr. Zamenhof		—	
Karmen (Merimee) S. Meyer35	Du Rakontoj (Ĉehov) Kotzin	
Kolomba Premio (Dumas) Papot10	En Malliberejo (Ĉirikov) Kabe	
Manon Lescaut (Prevost) Dr. Vallienne70	Reĝo Judea, Dombrovski	
Rememoro pri Solferino (Dunant)25	SPANISH	
GERMAN		Don Kihoto (Cervantes) Pujula	
El Dramoj, trans., Dr. Zamenhof10	SWEDISH	
Extracts from Schiller & Goethe		Sub la Meznokta Suno, Wendell	
Galateo (Von Suppe) Sefer25		
Ifigenio en Taŭrido55		
Goethe's 5-act drama, trans., Zamenhof			
Nevo kiel Onklo (Schiller) Stewart30		
Comedy in three acts			
La Rabistoj (Schiller)60		
Drama in 5 acts, trans., Dr. Zamenhof			
Wilhelm Tell (Schiller)75		
Drama in 4 acts, trans., Sam. Meyer			

ORIGINAL ESPERANTO WORKS

Ginevra, Privat's lyric drama,25	Paŭlo Debenham, romance, Luyken55
Frenezio, two 1-act dramas by Pujula35	Premiito, H. S. Hall10
Gustaf Vasa, Reinhold Schmidt-Gotha50	Sep Ridoj, Wendell25
Original historical drama in 5 acts		Tra l'Silento, poems by Privat, parchment .40	
Historio kaj Teorio de Ido, B. Kotzin35	Travivaĵoj de Ro ŝo, Richard Sharpe70
Mirinda Amo, Luyken75		

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY, INC.

West Newton, Mass., Usono

Amerika Esperantisto

American Esperantist

Entered as second-class matter May 15, 1913, at the Postoffice at West Newton Station, Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Published Monthly by

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY (Inc.)

WEST NEWTON, MASS.

ONE DOLLAR A YEAR Eksterlande \$1.25 (Sm. 2.50) SINGLE COPY TEN CENTS

Mallongaj verkoj, tradukaĵoj kaj novaĵoj ĉiam prefere akceptitaj. Oni ne resendadas neakceptitajn manuskriptojn, se la sendinto ne kune sendis la resendpagon. La Redakcio konservas por si la rajton korekti manuskriptojn laŭbezone.

Oni donos la preferon al manuskriptoj skribitaj skribmaŝine.

VOL. 18

FEBRUARY-MARCH, 1916

NO. 4

THE EDITORS' SANCTUM

The students of Esperanto in this country seem to be waking up to the advantage of taking an examination and having a diploma, and there is an increasing number of applications for the examination papers. This is not strange; indeed, it was surprising that, until this winter, there have been so few.

In some of our societies many of the best Esperantists have not attempted the examinations, while others in the same societies, perhaps with less knowledge of the language, are the proud possessors of official diplomas. The former are in somewhat the same position as a student who pursues a college course, but who, either because of non-payment of term-bills or for some other cause, fails to receive his degree and his diploma.

But to the Esperantist taking the examinations there is a double gain; there is not only the diploma, but also the proficiency gained by taking the examination. The examination papers now in use were prepared by a committee chosen from among the expert Esperantists in different parts of the country, as a practical application of the candidate's knowledge of Esperanto; and he cannot fail to gain a firmer grip on the language by the study of them, even if he does not send them on later in application for a diploma. These papers may be had by simply sending the registration fee (Supera, 25c.; Elementa, 10c.) to Dr. C. H. Fessenden, Sec., E. A. N. A., Newton Centre, Mass.

The diploma itself, however, is also a gain, as it is an indication, to others, of the work accomplished by

the candidate; it might be said to be, like a college diploma, the proof of a degree received at the hands of an educational body, the *Elementa Diplomo* a symbol of the lower degree, the *Supera Diplomo* a symbol of the higher.

It would be interesting to know how many Esperantists there are in the United States who have received either or both of these diplomas. The Committee on Examinations has urged all secretaries to report to its chairman, Herbert Harris, 5338 Blackstone Ave., Chicago, as to the number of such now on their membership lists; and we would supplement this appeal by a request to all non-members who have received any diploma to report to Mr. Harris, whether the diploma was received from our national association or from any other. There must be a pretty extensive honor list by this time, for some of the pioneers took European examinations before our association offered diplomas.

Your special attention is called to the advertisement of the May Propaganda Number, appearing in this issue. We hardly think it necessary to devote much time to the advertising of this coming number, to appear at special prices. There are some of us who have yet to gain a new recruit since we became Esperantists; there are some who have yet to gain one this year; there are some who have used not one cent's worth of propaganda material in an endeavor to spread the Esperanto doctrine; there are others—quite a number too, *dank' al ĉielo*,—who work at every opportunity, *semante konstante*.

No matter in which class you find yourself, you will all need the May number. Don't push, Willie, it isn't ladylike,—but hustle! How many?

? ? ? ?

La redakcio petas pardonon pro kelkaj preseraroj troveblaj en la skizo "Jes—kaj Ne", aperinta en nia januara numero. Pri tiuj eraroj kulpa estas la diableto sola, kiu enloĝas la oficjon de **Amerika Esperantisto**.

IN THE PRESS

Kansas. "The Wichita Review" is conducting an Esperanto course under the direction of the editor D. T. Armstrong. Two full pages in each of recent issues are devoted to grammar, exercises, translations and short propaganda articles. A movement to install Esperanto in the schools of the city is receiving the hearty support of the "Review."

Maryland. The "Evening Capitol" in a column news article headed "The Ford Peace Mission" relates that "Among the public receptions in Europe were two interesting functions provided by the Esperantists, who are aiming for peace thru the instrumentality of this neutral, international language."

Washington, D. C. "The Crisis" is a new magazine appearing as the official organ of the "Anti-War League of the District of Columbia." The platform of the League expresses the sentiments of those opposing hydra-headed militarism, and seeking for true amity between nations. Article 9 of its platform reads:

"We favor an International Language and consider Esperanto to be the most desirable International Language which has so far evolved."

Article 11, C:

"To encourage the study and use of Esperanto, the new International Language, and endeavor to have it introduced as a compulsory addition to the list of studies of all public schools

and governmentally endowed colleges."

Copies of the platform in full, may be obtained by sending 2 cent stamp to "The Crisis", 622 Bond Bldg.

Boston, Mass. "Boston Ideas", a progressive weekly published here devotes space in every issue to articles in and about Esperanto. The material is supplied by Mr. G. W. Lee, President, and other members of the Boston Esperanto Society, and in recent issues, following a course of lessons, has consisted of witty sayings, anecdotes and jokes in Esperanto with English translations.

Cincinnati, Ohio. The "Times" and "Commercial Tribune" contain interesting notices of the "war rings" which have been received by Edw. H. Becker, the young secretary of the Cincinnati Esperanto Society. These rings are made from German shrapnel

and are being sold by the Red Cross organization of France. The relics were sent Mr. Becker by a 15-year old student of Esperanto in northwestern France.

Journal, American Medical Association:

"Esperanto and the War—An Austrian exchange relates that Esperanto has been found quite useful during the war. A number of German soldiers taken prisoners by the Russians found that their knowledge of Esperanto was of the greatest help to them, both in having their wounds cared for and in intercourse otherwise. A green star is worn by those who know Esperanto, and this brought them comrades in many places. In Siberia, the Esperantists were able to secure many concessions for themselves and their fellow-prisoners by their command of the universal language."

KRONIKO NORDAMERIKA

New York. En la urbo Nov-jorko, nova kurso stariĝis gvidata de S-ro E. Ehnis. La nova grupo nomas sin "La Germana Esperanto-Societo" (vidu "Club Directory"). Kunvenoj okazas ĉiumerkrede kaj Germana-Esperantaj lernolibroj estas uzataj. 19 anoj nun troviĝas en la kurso.

La grupo "Libereco" malfermis novan kurson en la Publika Lernejo (No. 53) je 21, E. 79a str. Esperantaj instruado kaj kantado okazas ĉiun merkredon vespere. S-ro D. A. Klajin gvidas la kurson.

Kiel rezulton de sia artikolo en la "Globe" tagjurnalo, antaŭe raportita, S-ro C. C. Coigne ricevis 35 informpetojn pri Esperanto. Kurso enhavanta 10 anojn fondiĝis en la "Bronx" kvartalo, instruata de S-ro Coigne. La grupo kunvenas ĉe lia hejmo.

S-ro H. W. Fisher paroladis pri Esperanto ĉe la "Central Y. M. C. A." en urbo Brooklyn, kaj grupo rezultis, en-

havanta 20 anojn. S-ro Eugen Ehnis estas la instruisto. La kurso bone progresas per la kunlaborado kaj aprobo de la "Edukada Fakto de la Y. M. C. A." "Brooklyn Central" estas la plej granda Asocio de tia naturo en la mondo.

Washington, D. C. La Kolumbia Esperanta Klubo starigis kluban gazeton al kiu ĉiuj anoj devas liveri artikolojn. La artikolaro kiun oni nomas "La Zumilo" sin pravas interesa kaj alloga fakto por klubanoj. F-ino N. E. Kuhlmann havas la titolon "redaktorino."

New Jersey. De Novembro kurso ekzistas tie ĉi en la "Modern School" kie Esperanto estas deviga studado. 100 geinfanoj troviĝas en la kurso, kaj la studado bone progresas sub la gvido de S-ro D. A. Klajin.

California. Novan grupon starigis S-ro Fred Landes inter Italaj kaj La-

tinaj samideanoj en San Francisko.

Ĉiu el la du agemaj kluboj en San Francisko nun kondukas du kursojn. Unu, ĉiun merkredon, en la Komerca Altlernejo, kie S-ro Parrish gvidas la komencantoj; S-ro Gorham, la lertuloj. La San Franciska Rondo kunvenas en la "Lick Bldg.", ĉiun vendredon vespere, kie S-ro Chase instruas al entuziasma kurso por lertuloj; S-ro Peterson al la komencantoj. La nova kurso de la Juvelurba Rondo enhavas 40 geanojn.

W. Virginia. S-ro W. Frank Keefer nun organizas kurson ĉe Wheeling. Grupo ne ekzistis tie ĉi dum multaj jaroj, kaj ni esperas bonan sukceson al liaj penadoj.

Texas. D-ro S. N. Nordon fondis kurson ĉe Deport, enhavanta 20 anojn.

Massachusetts. La Bostona Esperanto-Societo antaŭnelonge ĝuis lumildan lecion donita de F-ino Alice Patten, pri ŝia vojaĝo al la Panama-Ekspozicio. F-ino Patten legis interesan rakonton, kiu montris ŝian ekskurson per la Panama kanalo kaj ŝiaj travivaĵoj ĉe Colon, San Francisko kaj aliaj lokoj. Bedaŭrinde ŝi ne ĉeestis la Dek-Unuan Kongreson, kvankam ŝi renkontis multajn Esperantistojn ĉe la Ekspozicia Urbo.

Nova kurso por komencantoj ĉe la Bostona Societo estas gvidata de F-ino Ohman. F-ino MacCaffrey gvidas parolfestan kurson por lertuloj.

WORLD GLEANINGS

France. M. Lemarchand, president of the group La Ciotat, in Paris, has organized a class for young people at 15 Blvd. Victor. The class meets Monday of each week.

Spain. During December four propaganda lectures were given in Barcelona, a new class resulting in each case. Six new classes containing from 20 to 30 members each have recently been started in this city.

Russia. Engineer V. A. Dmitriev recently lectured on "Esperanto and Science" before the members of the Women's Polytechnic Institute. A lively debate followed the lecture, and a number in the audience enrolled as members in the new class which has been opened in the Institute, meeting weekly. Every two weeks, Esperanto reports and lectures are given, which the general public may attend.

The director of a new commercial school in Astrahan has promised to conduct an Esperanto course in connection with the regular curriculum.

Netherlands. A new magazine, appearing weekly, has been started here, under the name of "La Semereto."

Switzerland. At the Variety Theatre in Bern, a lantern slide lecture propagating Esperanto has been conducted daily during an entire month.

Austria. A new course opened in Pilsen has 33 members. One of the club members, a well-known bandmaster, at a recent concert directed the playing of "La Espero" by his entire orchestra. Later, the leader gave an interesting propaganda talk, his subject "My Experiences."

Brazil. The 1915 official year-book of the state public library in Sergipe gives statistics as to number of calls for books in various languages made during one year. According to the report we find that from August 1, 1914 to August 1, 1915, the visitors made the following requests for books and magazines: Portuguese 10,410; French

416; Spanish 138; English 48; Esperanto 21; Latin 7; Italian 2; German 1.

Japan. The Japanese daily paper, "Hokuriku-Simbun" is using Esperanto articles and publishing items of interest concerning the Esperanto movement in both Esperanto and Japanese. A sample copy received, in addition to matters pertaining to the Esperanto movement, has a column of ordinary news appearing likewise in Esperanto.

From its Esperanto news we cite the following:

"In Tokio the Japanese Esperanto Association has just organized a new course. It is worthy of note that one lady is found among the members. In Japan, it is very seldom that wom-

en take part in any public activities of this nature."

"At the invitation of the Manchuria Railway Co., K. Takahashi of Hiroshima, journeyed to Harbin, China, to lecture in Esperanto about the railways of Japan."

China. The Chinese Esperanto Association (Shanghai) has distributed over 18,000 copies of its Esperanto "Correspondence Course" and as a result of its vigorous propaganda 30 daily papers have opened their columns to give information to inquirers.

Two schools in Hunan are conducting Esperanto courses.

In Nanking, the State Normal School has added Esperanto to its list of subjects for study.

PER GAZETPOŝTO

La Decembra eldono de "Germana Esperantisto" enhavas spritan artikolon originale verkita de la estimata Marie Hankel, pri la Dek--Unua Kongreso en San Francisko, 1915. La artikolo pritraktas kaj recenzas la kongresajn raportojn aperintaj en la Kongresa eldono de **Amerika Esperantisto**.

"La Ĥina Brileto," nova gazeto, aperas en Ĥinujo. Je la unua vido tre vigla kaj pacbatalanta infaneto. Sukceson, ni deziras.

"Svisa Espero," reaperas, kaj forte propagandas la movadon en sia hejmlando. Ni esperas ĝian daŭrigan sukceson. Ŝajne oni tie spertas similajn ĝenaĵojn kiujn ni mem ĝuas. Lastan numeron, ni vidas la jenan, de la ĝenerala sekretario:

"Al la Esperantaj grupoj kaj izolaj Esperantistoj. . . . Multaj Esperantistoj ne ankoraŭ aliĝis al grupoj; ili preferas, bedaŭrinde, vivi kiel 'Privata Esperantisto' kaj sekvi

sian propran vojon. Tamen la kunlaboro de ĉiuj membroj estas en neniu asocio, ĉu scienca aŭ sporta, pli grava kaj necesa ol en Esperanta Societo, kiu devas akiri la ekziston. Nia societo ne celas amuzadojn, sed ĝia ĉeflaboro estas disvastigi la helplingvon Esperanto. Tial estas la devo de ĉiuj Esperantistoj laŭeble aliĝi al iu grupo. . . ."

"Jen, vi malbenita erarulo," diris ekscitita kliento al drogisto, "hodiaŭ vi vendis al mi morfinon anstataŭ kinino!"

"Ĉu vere?" respondis la drogisto, "Vi do ŝuldas al mi dudek kvin centojn."
—Trad. Ho Ho

Sukcesis!

Ne, ĉi tiu ne estas preseraro—estas nur por eksciti vian scivolon, kaj evidente ĝi

FOR THE BEGINNER

Edited by Herbert M. Scott

Our readers are invited to send us any difficulties encountered in their study of the international language, inquiries being answered promptly and completely in this department of the magazine.

ARTIKOLO

"**Artikolo nedifinita** [a or an] ne ekzistas" (P. G. reg. 1), being, as in Greek, implied in the noun.

There is an apparent exception in such passages as Ekz. 11: "**Unu** vidvino havis du filinojn"—"A certain widow had two daughters." This is by way of emphasis, and is not obligatory: thus in Kabe we find:—"Patro havis du filojn" (E. F. p. 65).

"**Ekzistas nur artikolo difinita**" (P. G. reg. 1), like our "the" invariable in form (save where elided to l'). The remark following the rule in P. G., and the explanation in Ekz. 27 may practically be ignored by English-speakers, as they apply only to such people as the Slavs, with mother tongues minus an article. "La" is used very nearly like our English "the", tho it may always properly be omitted where the sense is equally clear without it. And there is entire safety in obeying the old adage, "When in doubt, leave it out."

There are, however, three important cases where Esperanto and English usage differ. "La" is used

(1) as a substitute for the possessive pronoun, where there is no danger of doubt as to the "possessor." Thus: "Al leono ne donu **la** manon" (Ekz. 7), where "la" is a substitute for **vian**. Similarly: "Diru al **la** patro, ke mi estas diligenta"—"Tell Father I am a worker" (Ekz. 8), "my" being understood in English before "Father." If, however, there is any question possible as to whom

a relative, part of the body, etc., belongs, always use the possessive pronoun proper.

(2) before nouns denoting the whole of a class or species; as, "**La** birdoj flugas"—"Birds fly" (Ekz. 9). This usage, while the best style (especially in the plural), is not obligatory; thus we have "Lakto estas pli nutra, ol vino" (Ekz. 10).

(3) before abstract nouns. Thus, the title of Zamenhof's great hymn is "**La** Espero," and within the same we find "**la** sankta amo."

The Article may be **elided** to "l'", in poetry before or after any vowel, but in prose "nur post prepozicio, kiu finiĝas per vokalo" (Ekz. 27).

New abbreviations: P. G.—Plena Gramatiko, by Zamenhof; E. F.—Elektitaj Fabeloj de Fratoj Grimm.

WORDS WITH FALSE ANALOGIES

The following are some roots which are sometimes misused by English-speaking students on account of confusion with English words of similar aspect but quite different meaning. Thus **aĝa** does not mean "aged," **akurata** "accurate," **konvena** "convenient," nor **oportuno** "opportunity." Next month we shall give sentences illustrating the correct use of some of these words. In the meantime it will be a useful exercise for the beginner to make up sentences of his own embodying these roots, pending correction. Apropos of the false

analogies we take into consideration only the commonest meaning of the English homonyms.

Afeki, afiksi, agonio, aĝa, akurata, aleo, ambro, antipatia, aŭdienco, balanci, barki, bedo, bordo, boto, brilanta, bulbo, cifero, cindro, ĉapelo, demandi, deserto, dezerto, difekto, digi, direkta, distri, dogo, drapi, dresi, drinki, efektiva, eventuala, fabriko, famo, fasono, fasta, fatala, flago, frazo, futo, galono, glada, glaso, granda, graso, guberni, ĝentila, imperiala, invalido, ĵurnalo, kampo, kando, kanvasi, karo, kazo, klapi, koko, komforti, kontroli, krispa, kviti, laĉo, lardo, larĝa, likvido, logo, negliĝa, neto, novelo, objekti, oportuno, organo, orgeno, pano, pasto,

patoso, patrono, peno, pilgrimo, pinto, planko, planto, porko, portero, praktiki, pretendi, prezento, principa, proceso, prudenta, ravi, recepto, reliefo, rento, resti, rezono, rimarki, ripi, risorto, riverenco, rodo, salto, sapo, sentenco, simpatia, sorto, spado, spiti, stabi, stampo, standardo, streĉi, striki, ŝtopi, ŝuti, tarifo, tento, vagono, vesto, veŝto, vulgara.

Caution: Many of the above roots appear with strained or impossible grammatical endings. This is intentional, for the sake of the better test. In such cases ignore the termination, and in your sentence employ the root in its most natural grammatical form.

Answers to Correspondents

Q.—In Fund. Krest. 94-25, what is the meaning of “turnas sin antaŭen”?

A.—In the light of the context this may be rendered, “(he) turns back (in thought).” This is an unusual use of **antaŭen**, but an entirely logical one. Any difficulty in translation is due to the ill-defined field of English adverbs and prepositions. The preposition **antaŭ** covers the idea of “priority,” whether in space or time. Now the derived adverb **antaŭen**, as a matter of usage, is generally given a spacial sense; e. g. in Kabe’s Reader, p. 62, “Irinte iom antaŭen, Francisko,” etc. In this sense **antaŭen** is commonly rendered in English by the

word “forward.” If, on the other hand, (as Zamenhof has done above in F. K.,) **antaŭen** is used in a temporal sense, then we must translate it with an English word that looks the very opposite of “forward,” viz. “back” or “backward”! The seeming contradiction is in the literal aspect of the English terms, that going **antaŭen** in space we go “forward”, and going **antaŭen** in time we go “backward.” **Antaŭen** in either case expresses the same idea (that of “priority”), but in English we must render by one of two or more arbitrary words to fit an artificial and non-logical subdivision of the sense.

“Mi opinias ke la statistikoj de la profesoro estas malspritaĵoj.”

“Mi ne tiel opinias. Li diris al mi ke estas kvar cent bilionoj da personoj en la mondo kaj ke mi estas la plej beleta knabino el ĉiuj.” —W.H.H.

Pastro—Ĉu ci volas preni tiun ĉi virinon kiel cian leĝan edzigitan edzinon?

Edziĝonta—Nu, kial vi opinias ke mi venis? —W.H.H.

OFFICIAL COMMUNICATIONS

THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
 Central Office, Newton Centre, Mass. C. H. Fessenden, Sec.

President

J. D. HAILMAN
 310 So. Lang Ave.
 Pittsburgh, Pa

Secretary-Treasurer

DR. C. H. FESSENDEN
 Newton Centre, Mass.

PREPAREDNESS!

From Maine to California this word is in the mouths of all thinking citizens and the press is filled with discussions as to the best policy to preserve our national honor and safety.

Is it not seemly that the Esperantists in this country should consider a policy of preparedness for the preservation and spread of Esperanto?

Two enemies threaten us:—indifference and opposition. How shall they be met and overcome?

For national defense an army is established and maintained. To preserve order in the State, the Militia has been organized. Municipal safety is provided for by the Police. Our dwellings are safeguarded by the Fire Department. Schools provide for the systematic education of our children. Religion is maintained by our various churches.

The keynote of the whole thing is ORGANIZATION.

What is Esperanto that it should grow and prosper without the same careful and intelligent cooperation that is necessary to maintain civic and national prosperity?

Individual work accomplishes something but team work is much more effectual.

All over the country are to be found Esperanto societies. Some are flourishing and others are standing still. Those which are making progress are the ones which have outlined a definite plan of work and which give their

members something to do after the language has been learned. To present Esperanto to the thinking man it is necessary first to show that it is a live issue and that its propaganda is maintained by active and flourishing societies.

What argument is it to say that in a city of half a million there is an Esperanto society of a hundred members? Does it not mean much more to be able to state that when an enthusiastic Esperantist actress offers free theatre seats to a certain number of persons who shall request them in Esperanto over five hundred such requests are received within a week?

For every Esperantist who is a member of a society or group there are from ten to twenty who know the language. The problem is to make these persons part of the visible organization, for only by this can we really be able to show the actual strength of Esperanto. Let us go out after these men and women who need but to have the matter properly presented to them to join us in our efforts.

As to the second enemy,—Opposition—this is by far less dangerous than Indifference.

Success is bound to call out imitators, and the strongest testimony in favor of Esperanto is the host of attempts to gain notoriety for a brief period by promulgating some-

thing new and startling in the way of an auxiliary language.

Only one such attempt is worthy of the notice of Esperantists and that is the so-called ido movement. Those of us who were Esperantists during the apostasy of De Beaufront and the brief existence of the Delegacio know the whole story of treachery and futile effort to discredit Esperanto.

While there is not enough life in this movement to do any constructive work there are those who are able to obtain notice in various publications and occasionally we read some pseudo-news concerning ido activities. The Press as a whole, is inclined to cater to the sensational. John Jones may live in his community for years as a law-abiding citizen in total obscurity but let him dive head-first from a hundred-foot bridge and his name is known from one corner of the land to the other.

When such a conservative daily as the Boston Herald comes out with an editorial on "Reformed Esperanto" and gives its editorial columns to this sort of free advertising; when it publishes commendatory letters from obscure writers and refuses to publish

letters from officers of the Esperanto Association of North America on the ground that it "doubts the statements of facts therein" it is time that the members of every Esperanto society should know something definite concerning ido—its origin; its internal wranglings and its linguistic impracticality. The whole story is told in "Historio kaj Teorio de ido", published in 1913 by B. Kotzin, editor of "Ondo de Esperanto". How many of us have read this book and can use to good purpose the facts and documentary evidence which it contains?

Esperanto is used practically the world over and is firmly rooted. It can never have a successful rival but the rapidity of its spread depends upon the intelligent and systematic work of the Esperantists themselves. It is for us as individuals and societies to prepare ourselves for the defense of Esperanto. This can best be done by a thorough knowledge of its history, its present activity throughout the world and a complete acquaintance with the language itself.

There is work to be done by one and all.

ARE YOU WITH US?

E. A. N. A. NOTES

A Councilor Letter recently issued contains a statement of the financial condition of E. A. N. A., a statement of the present status of the Guarantee Fund and likewise sets forth several important subjects for the information and action of the councilor body.

The Council has been regretfully requested to act upon the resignation of our Western Councilor, Prof. H. B. Langille, of the University of California, Berkeley. Owing to his many professional duties, Prof. Lan-

gille feels it incumbent upon him to resign the office of Councilor. The California federation will be asked to name a successor, subject to the approval of the Council, pending the 1916 meeting. Needless to say, those of us who have worked with Prof. Langille for many years and know of his intense interest in the cause, greatly regret the necessity which compels him to sever official connection with the Central Office.

Our Guarantee Fund! Is it progressing? Surely, we can answer—

but slowly, we must add. Will those of our members who have not fully informed themselves upon this subject, and thus have not yet offered their name for this work, kindly ask for all information concerning the fund from the Central Office? We earnestly request that you do this,—it is a weary job, that of preaching, talking, hammering,—that it is the duty of American Esperantists to support this fund and see that it is launched successfully.

A WORD FROM N. Y.

To members who have not yet paid
1916 DUES

Of course you are busy. Probably you are just waiting for some secretary-treasurer to ask you for your dues. Perhaps the group you used to belong to has broken up. Possibly you have moved or in some way separated yourself from that group. Don't let any such reasons keep you from supporting the Esperanto Association of North America. All you have to do is to put your card and fifty cents in stamps in an envelope addressed to Dr. C. H. Fessenden, Treasurer, Newton Centre, Mass.

You don't have to write a letter.

C. L. Butler,
Pres., N. Y. Society.

NECROLOGY

Our sympathy is extended to the Esperanto Section of the Pittsburgh Academy of Science and Art upon the sudden death from pneumonia of its vice-president, Mrs. J. S. Bon-sall. She was the teacher of the Saturday evening class, her passionate devotion to the cause an inspiration to all who came in contact with her. Her brave spirit remains to encourage the fellow-workers left to carry out her aims.

We recommend the following to the consideration of those interested, being personally acquainted with Mr. Lee A. Miller, the receiver of the following communication:

Louisville, Ky.,
Feb. 12th, 1916.

Dr. C. H. Fessenden,

Secretary, E. A. N. A.

Dear Sir:

Samideano H. Bonabo, a Belgian soldier interned at Harderwijk, Holland, and one of the organizers of the Esperanto classes at the internejo as told of in a recent issue of the *Amerika Esperantisto*, — writes me that his wife, forced by the war to leave Belgium and seek refuge in France, is now ill from lack of proper food, the inability to find work, leaving her without money to supply her needs.

Sinjoro Bonabo states that he has sent her all the help he could.

I have just mailed a money order and wish to ask whether you can mention this case to some persons whom you feel would be interested, and that you see if some notice of it can be given in the next number of *Amerika Esperantisto*. Those wishing to render aid should address:

Madam H. Bonabo, La Berterie,
La Fresnaye, s-che Douet, Sarthe,
France.

Thanking you for your attention to the matter, I am

Very truly yours,

(Signed)

Lee A. Miller,
411 Custom House,
Louisville, Ky.

Any of our members who feel able to assist this worthy case could likewise communicate direct with Mr. Miller, who has already been in touch with Mme. Bonabo, if they so desire.

 WITH THE DISTRICT ASSOCIATIONS

Greater New York Esperanto Society. A new charter has been issued in this district, as it was originally planned to cover only the Southern New York territory. The former charter applied to the entire state and has been revoked at the request of the officers of the district Association. The Bronx Esperanto Society has applied for a charter under the district organization, as a local club.

California Rondaro. Other district associations may well look to their laurels with this organization bidding fair to be our prize state or

district association. One hundred members are now claimed in this district resulting from the active campaign and "follow-up" methods which are being pursued. Two letters, one in Esperanto, the other in English, set forth the advantages of the state association, give information concerning Esperanto and extend invitations to join in the state work.

What we consider an especially good constitution is reprinted herewith to help local and district workers in other parts of the country:

 Kalifornia Esperantista Rondaro—Constitution

Article I—Object:

To aid and further the propaganda of Esperanto in the State of California, there is hereby created the "Kalifornia Esperantista Rondaro."

Article II—Organization:

The governing body of the Rondaro shall consist of Directors chosen by "Rondoj." Each Rondo shall be entitled to choose one Director for each twenty (20) members, and also one additional Director for each ten (10) additional members, provided that each Rondo shall be entitled to choose one Director.

Article III—Officers:

A President, Vice-President, Secretary, Financial Secretary and a Librarian shall be chosen annually by the Rondaro from among the Directors.

Article IV—Meetings:

The meetings of the Board of Directors shall be held at their own

pleasure, but not less than once a month. The meetings of the Rondaro shall be at the call of the President, or at the call of two Rondoj.

Article V—Rondoj:

Section 1.—The organization of Rondoj is hereby authorized in every and all parts of the State of California. Each Rondo shall consist of not less than FIVE (5) persons, who must be members of the Esperanto Association of North America, or who shall pay the E. A. N. A. membership fee of fifty cents annually into the Treasury of the Kalifornia Esperantista Rondaro.

Section 2.—A charter shall be granted to a Rondo of not less than five (5) members upon payment of a fee of fifty cents and after a copy of the Constitution, By-Laws, Rules or Regulations of said proposed Rondo has been presented to, and approved by the Rondaro. No organization shall be recognized as an affiliated body of the Rondaro until the above

conditions have been complied with.

Article VI—Dues:

The dues of the Rondaro shall be fifty cents per year. Twenty-five cents of this amount shall go to the Esperanto Association of North America, and twenty-five cents shall go into the Treasury of the Rondaro.

Each Rondo shall have power to impose whatever fee it deems fit.

Article VII—Amendments:

This Constitution may be amended at any meeting by two-thirds vote of the Directors present, provided notice of said amendment shall have been given in writing to each Director two weeks prior to said meeting.

NINTH E. A. N. A. CONGRESS

It is by no means too early to begin thinking of the 1916 meeting of the Association. This has been assigned to Annapolis, Md., one of the most charming and delightful little cities on the Atlantic seaboard. In close proximity to the national capital, visitors will be afforded exceptional opportunities for a pleasant and profitable vacation.

To take care of all business and social events connected with the Congress, four days will be allowed, giving ample time for even the most hurried and busiest in our midst to make a few short side trips to places of interest.

July 27-30, inclusive, have been agreed upon as the most suitable time, and the weather man's co-operation is guaranteed. We are promised the use of the State House for all

Executive Sessions, and Sunday services in Esperanto will be a feature of the convention. Rev. James L. Smiley, Councilor for the Capitol Division, assures us of a hearty welcome by the local Esperantists, who will take upon themselves all arrangements for the comfort and pleasure of visiting samideanoj.

Seriously considering this, you have a solution to your vacation problem which is no doubt bothering you already. Every year our annual meeting strives to increase the fellowship, the amount of work accomplished and the spirit of Esperantism among the members in North America. We have yet to be unsuccessful in these objects. 1916 will be no exception to this statement. **Think** the "Annapolis Congress"—**talk** the "Annapolis Congress." **Begin NOW.**

La bona eta Arturo sidis sur la persono mallaŭte ploranta.

"Kio estas al vi, mia knabeto?" demandis bonkora sinjorino pasante.

"Panjo ĵus dronigis ĉiujn el la katidoj."

"Ho, kiel domaĝe! Mi bedaŭras tion."

"Kaj ŝi promesis ke—ke mi povos—dronigi ilin!" Trad. Ho Ho

"Nu, Beatrico, ĉu vi estis tre brava ĉe la oficejo dentista?"

"Jes, onklino, mi estis."

"Tiam, jen estas la duondolaro kion mi promesis al vi. Nun, diru al mi kion li faris."

"Li eltiris el Vilĉjo du el liaj dentoj."

—F.H.B.

LA FANTOMO EBRIA DE ARLO BATES, LITT. D.

Tradukis Herbert Harris, laŭ Permeso

Ricevis honoran mencion en la Literatura Konkurso de la 11a Kongreso

I

Ne estis ŝia beleco, kiu faris Ireno'n Gaspik neordinara, kvankam rave beleca ŝi estis; nek estis ŝia spriteco, ŝia lerteco, ŝia riĉeco, malgraŭ tio, ke ŝi plene posedis ĉi tiujn bonaĵojn; aliaj junulinoj estis belaj kaj spritaj, lertaj kaj riĉaj. Estis io multe pli subtila kaj eksterordinara, kio montris ŝin malsimila al ŝiaj kunuloj. La vero estas ke, de sia patrina praonklino (maljunulino kiu, dum preskaŭ naŭdek jaroj, elmontris al siaj kunhomoj plejeble strangan karakteron), Ireno heredis povon vidi fantomojn.

Oni kutime opinias, ke eĉ **kredo** pri senkorpaj animoj estas sensencaĵo; sed senkulpigas Irenon la fakto, ke ŝi kredis pri ili nur ĉar ŝi ne povis ne vidi ilin, kaj la kroma fakto, ke la povo, kiun ŝi posedis, alvenis kiel heredaĵo al ŝi, tute ekster ŝia volo. Ĉiu justulo certe povas ek senti la diferencon inter persono, kiu vidas aperaĵojn, ĉar li malsaĝe kredas pri ili, kaj persono, kiu kredas pri ilia ekzistado, ĉar li nepre vidas ilin. Oni povas ankaŭ aldoni, ke la kuraĝo, kiun montris Fraŭlino Gaspik, vizitate de kelkaj el la plej malagrablaj fantomoj en la tuta kategorio, atestas, ke ŝi ne estas ordinarulo.

Dum vizito ĉe la Kastelo Doddyfoethghw—kie troviĝas la plej terura fantomo en tuta Britujo, kiel scias ĉiu vojaĝanto en Kimrujo—aliris al ŝi sangeganta figuro, portante sian vunditan kapon en la manoj, sed ŝi nur diris trankvile: "Tuj foriru, mi petas. Vi tute ne timigas min; sed estas tre maldece ke vi alproksimiĝas al sinjorino, estante en tiel abomeninda stato." Je tio, la kompatinda fantomo, pro timo kaj mirego, falis

dissternita sur la ŝtona planko, farante sangan makulegon, kiu ekzistas ĝis la nuna tempo; kiel ĉiu povas vidi, kiu estas sufiĉe dubema por iri al la Kastelo Doddyfoethghw kaj ĝin serĉi.

Kvankam Ireno malofte aludis al sia heredita povo, kaj, kiam ajn ŝi priparolis ĝin, ŝajnigis indigni ĉar la onklino Eŭnico Mariamno trudis al ŝi tian heredaĵon, tamen ŝi estis tro funde homeca kaj virina por ne senti iom da sekreta fiereco tial, ke ŝi distingiĝis pro tiel neordinara kapablo. Kompreneble ŝi neniam malkaŝe priparolis tion, sed ŝi ne havis sufiĉe da firmeco por tute kaŝi ĝin; kaj preskaŭ ĉiuj ŝiaj geamikoj sciis pri la heredaĵo, kaj pri multe da rezultantaj cirkonstancoj. Kelkaj intimuloj eĉ kuraĝis peti ŝian helpon por komunikado kun familiaj fantomoj; kaj, kvankam Ireno ne tute ĝuis tion, ĉar ĝi tro similis al mediumaj kaj aliaj iom trivialaj okupiĝoj, tamen ŝi nepre sentis plezuron pro la rezultatoj kiuj sekvis ŝiajn servojn je kelkaj okazoj.

Tial, kiam ŝi ricevis de sia antaŭa kunlernantino, Franjo McHugh(1), letereton petantan, ke ŝi vizitu ŝin ĉe Malnovturo, la McHugha bieno, kaj enhavantan la jenan misteran diron:— "Mi ne nur sopire deziras vidi vin, karulino, sed estas io plej grava, kion vi kaj neniu krom vi povos fari por mi," Ireno tuj rememoris, ke ekzistas familia fantomo ĉe la McHugha hejmo, kaj ŝi sentis sin certa, ke ŝi estas invitita por kvazaŭprofesia servo.

Malgraŭ tio, ŝi tute ne volis eviti la viziton, pro jenaj kialoj: la McHugha posedaĵo estas beleca prapatra bieno, lokita en unu el la plej ĉarmaj vilaĝoj en Novanglujo, kie la familio kvazaŭe

regadis de tre malnova tempo; cetere Ireo sufiĉe amis Franjon kaj krom tio, per tiu scipovo, kiu ebligas ke multaj virinoj scias pri tre multe da aferoj ŝi bone sciis ke Arturo McHugh, la frato de ŝia amikino, estos hejme je la tempo de ŝia vizito. Ireo kaj la Leŭtenanto McHugh antaŭe estis tiel amikemaj, ke ili preskaŭ atingis formalan fianĉigon; sed, je la lasta momento, li sin reprenis. Ne ekzistis ia dubo pri lia amo, sed li tute ne povis peti, ke ŝi kunhavu kun li liajn posedaĵojn, pro la subita rememoro, ke li posedis nenion. La familiaj riĉaĵoj, antaŭe princaj, laŭ la tempo kaj regiono, jam tiom malgrandiĝis, ke restis tre malmulto, krom la prapatra domo kaj la belaj sed malprofitaj herbejoj, kiuj ĝin ĉirkaŭis.

Kompreneble tia konduto de la Leŭtenanto McHugh plej firme fiksas lin en la koro de Ireo. Oni kutime ne forgesas tiun amanton, kiu daŭre amas, sed senegoisme rezignas la amatinon; kaj oni povas supozi ke, kiam Fraŭlino Gaspik akceptis la inviton por vizito ĉe Malnovturo, la bela, juna leŭtenanto, viva kaj reala, trovis pli grandan lokon en ŝiaj pensoj, ol la antikva senkorpa majoro, kiu kaŝe okupadis la misteran ĉambro.

II

Malnovturo staras en bela kampa vilaĝo, forlasita de la nuntempa vojaĝado, kiu sin turnas for de la malnova ŝoseo kaj iras sur la pli rekta fervojo. La bieno etendiĝas iom grandan distancon laŭlonge de la rivero, kiu serpentumante tiel tordas sin, ke la vilaĝo preskaŭ fariĝas insulo; kaj sur altaĵeto, kiu staras apud la riverbordo, nun dispecetiĝas falinta amaso da ŝtonoj, kiu iam estis gardoturo, de kiu la bieno ricevas sian nomon.

La domo estas plej impona, antikva loĝejo, kaj staras bele lokita sur teraso, iom super la nivelo de vasta

ĉirkaŭanta herbejo. Malantaŭ la domo, kaj etendiĝanta al la rivero, kuŝas bonorda ĝardeno, havanta buk-sajn branĉobarilojn, kiuj kreskas ĝis la genuoj de la ĝardenisto; kaj en la antaŭaĵo, alta kreskajbarilo apartigas la bienon for de la vilaĝa strato. Fraŭlino McHugh, kiu plejparte zorgadis pri la bieno post la morto de sia vidva patrino, saĝe klopodadis konservi bonorde la posedaĵojn, laŭ la plej simpla metodo; sekve tiuj malgravaj kriplajoj kiujn la manko de mono igis neeviteblaj, ŝajnis atestoj de antikva respektindeco, pli ol signoj de venonta ruinigo, kaj la ĝenerala efekto restis ĉarmega.

Ireo ĉiam ŝatis la McHughan bienon, kaj, kiam ŝi alvenis, en ĉiu parto ĝi elmontris la perfektan belecon de Junio. Renkontiĝante, ŝi kaj Franjo estis sufiĉe elverŝemaj kaj Arturo kontentigis ŝian virinan sentemon per saluto, kiu ŝajnis trankvila, malgraŭ la pasia amo, kiu brilis en liaj okuloj. Kompreneble, estis sennombraj demandoj farotaj, kiel kutime fariĝas en tiaj okazoj, kaj kelkaj el ili eĉ estis sufiĉe gravaj por bezoni respondojn; tial la posttagmezo rapide forpasis, kaj Ireo ne trovis oportunan okazon por aludi al la "io plej grava" pri kio petis la letero de ŝia amikino. Sia konjekto, ke Franjo invitis ŝin, kiel fantomvidanton, estis konfirmita de la fakto, ke oni ŝin lokis en la ĉambro, kie la fantomo kutime estis vidita; granda kvadrata ĉambro en la sudorienta flankajo, panelita ĝis la plafono; unu el la plej belaj ĉambroj de la domo. Ĉi tiu ĉambro estis aparte preparita kaj ornamita por iu Majoro Arturo McHugh, praonklo de la nuntempa familio. La majoro honorinde deĵoris sub Lafayette dum la militado de la Amerika Revolucio, kaj li lasis post si bonan reputacion kiel kuraĝa soldato, portreton kiu montris lin belega, kaj la famon, ke li estis amindumulo konata kaj ankaŭ iom diboĉema; kaj li forportis for de la mondo, almenaŭ li ne postlasis, la

sekreton pri la kaŝejo de la fama McHugh diamantaro.

Majoro McHugh estis la plejaĝa filo de sia patro; kaj, dum lia epoko, la familio iom precize obeis la regulon pri unuenaskiteco, pro kio li heredis la bienon. Unufoje amvundite, kaj rifuzite, li ĉiam poste restis fraŭlo, kvankam li estis instigita de sia familio al la edzeco, kaj estis multe tentita de sindonemaj patrinoj, kiuj havis edzingeblajn filinojn. Li testamentis la bienon al samnomita nevo, la plejaĝa filo de sia juna frato, kaj tiu ĉi Arturo McHugh estis avo de la estanta leŭtenanto.

La famaj McHughaj diamantoj en tiu tempo la plej belega juvelaro en Ameriko, akompanis la bienon. La "McHugh stelo", granda, multefacetita gemo, unufoje estis okulo de idolo en la Majaraha Templo, for de kiu ĝin ŝtelis la sakrilegia Rajaho de Zinyt, de kies juvelujo ĝi venis en la manojn de iu Kolonelo McHugh dum la sieĝo de Zinyt en la jaro 1707a. Meze de la deka jarcento oni penis aldoni ĉi tiun belegan diamanton al la kronjuveloj de Francujo, sed la McHugh kiu tiam estis ĉefo de la familio, la patro de Majoro McHugh, emfaze diris, ke li plivole perdos la edzinon kaj la infanojn, ol la "McHughan stelon"; malpia diro, kiu pli bone montris lian ŝatadon de juveloj, ol lian amon al la familio.

Kiam Majoro McHugh forlasis ĉi tiun mondon, en la jaro 1787a, lia heredanto kompreneble serĉis la familian diamantaron, sed li tute ne povis ĝin trovi. Neniu familiano sciis, kie ĝi estis kutime konservita; cirkonstanco kiu ne estas tiel stranga, kiel ĝi ŝajnas, ĉar la majoro neniam estis komunikema, kaj, en tiu tempo, por konservi malgrandajn altvalorajojn, oni plivole fidis la kaŝadon, ol la fortikecon de la moderna monkesto. Oni lastafoje sciis pri la juveloj en la jaro 1785a, kiam bofratino de la majoro surportis ilin ĉe balo. Ili tiam altiris la plej grandajn atenton kaj ad-

miron; sed, kiam oni redonis ilin al la majoro, ili ŝajne malaperis por ĉiam. Kompreneble okazis serĉado, kaj generacio post generacio, aŭdinte la tradician rakonton, kaj fidante al sia lerteco, refaris la klopodon, sed la mistero ĝis nun restis nesolvita.

III

Dum tiu vespera horo, kiu tradicie estas dediĉita por virinaj konfidencioj, kiam la fraŭlinoj kune brosadis siajn hararojn antaŭ ol enlitiĝi, Ireo iom subite demandis:

"Nu, Franjo, kion vi de mi deziras?"

"Deziras?" respondis ŝia amikino, kiu ne povis ne esti evitema, laŭ virina kutimo. "Kompreneble mi deziras vidi vin."

"Jes," ridetante diris la gastino; "kaj tio estas la motivo, kial vi loĝigas min en ĉi tiu ĉambro, kiun mi neniam antaŭe okupis."

La alia ruĝiĝis. "Ĝi estas la plej bela ĉambro en la domo," ŝi senkulpigante sin diris.

"Kaj oni kunloĝas ĉi tie kun la fantomo de la brava majoro," aldonis Ireo.

"Sed oni scias," diris Franjo, "ke fantomoj tute ne ĝenas vin."

"Jam ne tre multe, ĉar mi al kutimiĝis al ili. Ili estas kompatindaj estaĵoj; kaj ŝajnas al mi ke, ju pli oni rifuzas kredi al ili, des pli malfortaj ili fariĝas."

"Ho, vi ne supozas," maltrankvilege kriis Franjo, "ke la fantomo de la majoro jam forvelkis, ĉu vere? De longatempe neniu dormas ĉi tie, kaj tial neniu ĝin vidis dum tre longa tempo."

"Ĉu vi do deziras, ke mi certigu al ĝi, ke laŭ via opinio, posedi familian fantomon estas tre respektinde, kaj ke vi tial esperas, ke ĝi daŭrigos sian okupadon de la ĉambro?"

"Ho, tute ne estas tio," diris Franjo, mallaŭtigante la voĉon. "Mi supozas, ke Arturo furioziĝus, se li sciis pri ĝi, aŭ ke mi eĉ priparolis ĝin; sed mi es-

tas certa, ke estas pli por li ol por mi, ke mi parolas. Ĉu vi ne opinias tion?"

"Vi vere estas tro incitema. Mi neniam eĉ renkontis fantomon, kiu parolis tiel nekomprenoble kiel vi. Kion ajn vi volas diri?"

"Nu, antaŭ kelke da tagoj Arturo ŝerce diris ke, se oni nur povus voligi la majoran—" ŝi rigardis ĉirkaŭen por komprenigi la vorton, kiun ŝi evidente ne volis elparoli en tiu ĉambro, kaj Ireno kapjesis, por montri ke ŝi komprenis—"se oni nur povus voligi ĝin diri, kie estas la diamantoj—"

"Ho, ĉu estas tio?" interrompis Ireno. "Nu, karulino, mi volonte parolos al la majoro, se li permesos; sed kredeble mi ne povos multe fari. Li ne sin ĝenos pri tio, kion mi diros."

"Tamen, petu al li pro lia familia fiereco," respondis Franjo, kun seriozeco, kiu elmontris ke la afero estas por ŝi tre grava. "Diru al li, ke ni ruiniĝas bezonante la helpon, kiun tiuj diamantoj povus provizi. Li devus senti iom da familia fiereco."

Komprenoble Fraŭlino Gaspik ne volis ke ŝia amikino parolu pri la financaj aferoj de la familio, tial ŝi sukcesis ŝanĝi la konversacion, denove promesante ke, se la fantomo de la majoro aperos, ŝi faros sian eblon, akiri de li la sekreton, kiun li konservis dum jarcento. Post nelonge Franjo foriris, kaj Ireno preninte libron eksidis por legi kaj atendi sian vizitonton.

Precize je la noktomezo la fantomo de la majoro aperis. Ĝi estis fantomo de tempo kiam ĉio estis laŭkutima kaj formala, kaj ĝi fidele observis ĉiujn kondiĉojn de tiu tempo. Ireno ĝin atendinte levis siajn okulojn de la libro, kiun ŝi legis, kaj zorgeme ĝin rigardis. La aperaĵo havis mienon de belega viro, iom pli ol mezaĝa, kaj montranta majestatan sintenadon. La figuro estis vestita per antikva milita uniformo, kaj en la mano portis glason, kiu ŝajnis plena de ruĝa vino.

Kiam Ireno levis la okulojn, la fantomo serioze kaj ĝentile riverencis, kaj poste eltrinkis la vinon per unu tiro.

"Bonan vesperon," afable diris Fraŭlino Gaspik. "Ĉu vi bonvolos eksidi?"

Ĉi tiu trankvila saluto evidente surprizis la fantomon, kaj, anstataŭ respondi, ĝi refoje riverencis kaj refoje malplenigis la glason, kiu per ia mistera rimedo jam replenigis.

"Mi dankas vin," diris Ireno, respondante ĝian ripetitan saluton. "Bonvolu vin sidigi. Mi atendis vin, kaj mi havas ion por diri al vi."

La aperaĵo de la mortinta majoro rigardegis ŝin pli mire ol antaŭe.

"Pardonu min?" ĝi respondis per malforta demanda voĉo.

"Eksidu, mi petas," Ireno la trian fojon ĝin invitis.

La fantomo balanciris en antikvan altadorsan seĝon, kiu restis klare videbla tra ĝia figuro, kaj dum momento la paro silente rigardis sin reciproke. Eĉ al la fantomo la situacio ŝajnis iom eksterordinara.

"Ŝajnas al mi," diris Ireno, interrompante la silenton, "ke estus por vi malfacile, rifuzi peton de sinjorino."

"Ho, estus neeble," krietis la fantomo, kun malnovmoda ĝentileco. "Precipe peton de estaĵo tiel ĉarma. Tio estas," ĝi aldonis per iom ŝanĝita tono, kvazaŭ ĝia sperto en la lando de fantomoj montris al ĝi, ke estas necese ĉiam esti zorgeme—"tio estas, ion justan, komprenoble."

Ireno ridetis sian plej allogan rideton, kaj demandis: "Ĉu mi aspektas kvazaŭ mi petus maljustaĵon?"

"Mi estas certa, ke nenio, kion vi petus, povus esti maljusta," respondis la aperaĵo tiel flateme, ke Ireno dum momento konfuzite sentis, ke ŝi perdis sian identecon; ĉar ricevante komplimentojn de fantomo, ŝi nature apenaŭ ne imagis, ke ŝi mem estas nur fantomo.

"Kaj certe la McHughaj diamantoj ne povas nun utili al vi," daŭrigis

Fraŭlino Gaspik, enkondukante sian temon per vere virina nerekteco.

“La McHughaj diamantoj?” balbutante eĥis la fantomo, kvazaŭ la skuo de la surprizo, pro kiu ĝi jam videble fariĝis pli nebuleca, estus preskaŭ tro forta por ĝia senkorpa figuro.

“Jes,” respondis Ireno. “Kompreneble mi mem ne havas rajton pri ili, sed la familio spertas urĝan bezonon, kaj—”

“Ili volas vendi mian diamantaron!” kriegis la aperaĵo kolere levigante. “La malindaj, degenerindaj—”

Vortoj ŝajne mankis al ĝi, kaj ekscitite ĝi rapide englutis du-tri glasojn da vino.

“Sinjoro,” demandis Ireno iom sencele, “kial vi ŝajnas konstante trinki la vinon?”

“Ĉar mi falis senviva,” ĝi malĝoje respondis, “trinkante toston por ŝia Moŝto Sinjorino Betjo Raferti, kaj de tiam mi devas ĉiam trinki vinon, kiam ajn mi ĉeestas kun vivantoj.”

“Sed, ĉu vi ne povas ĉesi?”

“Nur kiam plaĉos al via Moŝto ordoni tion,” ĝi respondis kun sia antikva, formala ĝentileco.

“Kaj la diamantoj,” diris Ireno, tiel subite revenante al tiu temo, ke la fantomo ŝajnis serioze ĝenata, “kiel ajn ili povas utili al vi en via nuna stato?”

“Kiel utili?” sovaĝe ripetis la fantomo. “Ili estas mia okupado. Mi estas ilia fantoma gardanto.”

“Tamen,” ŝi diris, alvokante tiun sian rezonpovon, pri kiu ŝi ĉiam estis fiera, “vi trinkas la ŝajnaĵon de vino, ĉu ne?”

“Kompreneble, Sinjorino,” respondis la fantomo, evidente iom konfuzita.

“Kial do vi ne povas esti kontenta gardante la ŝajnaĵon de la McHughaj diamantoj, lasante la realan, vivantan Arturon McHugh havi la realajn juvelojn?”

“Ho, tio estas malsimila,” respondis la fantomo, kun vere vireca obstineco, “tute malsimila.”

“Kiamaniere ĝi estas malsimila?”

“Mi nun estas gardanto de vera trezoro. Mi estas la plej grava persono el mia tuta rondo.”

“Via rondo?” interrompis Ireno.

“Vi ne povus kompreni,” diris la aperaĵo, “tial, se vi permesos, mi forlasos la klarigon. Se mi redonus la diamantojn, mi fariĝus nur ordinara, drinkema fantomo—io mokinda kaj ridinda.”

“Oni estimegus vin, kiel la postmortan bonfarinton de via familio,” ŝi respondis.

“Mi estas pli kontenta pri la afero, kiel ĝi nun restas. Mi ne tre fidus al la rekompencoj de bonfarintoj. Cetero, la ricevantoj ne apartenus al nia rondo.”

“Vi estas kaj egoisma kaj mokema,” kriis Ireno. Ŝi komencis primediti, kion si plie diros, kaj ŝi dume kontente notis, ke la kandelo brulas blue; cirkonstanco kiu montris al ŝiaj spertaj okuloj, ke la aperaĵo okupas tre respektindan lokon en fantomaj rondoj.

“Suferi la malaprobon de iu tiel ĉarma,” respondis la restaĵo de la antikva ĝentilulo, “estas tiel severa malfeliĉaĵo, ke mi ne povas ne rememorigi al vi, ke vi ne tute komprenas la kondiĉojn en kiuj mi ekzistas.”

Laŭ tiu nekontentiga maniero, dum kelke da tempo, daŭris la konversacio; kaj post kiam la fantomo fine malaperis, kaj Ireno enlitiĝis, ŝi ne povis diri al si, ke ŝi iom sukcesis inklini la fantomon fordoni la sekreton, kiun ĝi tiel longatempe kaj tiel zorgeme gardadis. La amo de la majoro ŝajnis esti encentrigita en la juvelaron, kaj la fiereco, tiu plej forta vira pasio, ŝajnis batali por ĝin defendi.

“Mi timas, ke mi tute ne sukcesos,” Ireno malgaje diris en si; “tamen, malgraŭ ĉio, kiam ĝi vivis, ĝi nur estis viro; kaj ĝi ne povas valori multe pli ol tio nun, kiam ĝi estas fantomo!”

Tre konsolita de la penso, ke io ajn vira povos esti venkita de virina ruzececo, ŝi ekdormis.

(Daŭrigota)

LIBERECO KAJ UNIO

De Daniel Webster

Parolado farita antaŭ la Usona Senato, 26an de Januaro, 1830

Mi pretendas, sinjoro, ke en mia kariero ĝis nun mi firme celadis la prosperon kaj honoron de la lando tuta kaj konservon de nia Federa Unio. Al tiu Unio ni ŝuldas nian sekurecon hejme kaj nian respekton kaj dignon eksterlande. Al tiu Unio ni ĉefe devas danki, kio ajn plej fierigas nin pri nia lando. Tiun Union ni atingis nur per disciplinado de niaj virtoj en la severa lernejo de la malprospero. Ĝi naskiĝis el la bezonoj de malorda financo, mortanta komerco kaj perdita kredito. Sub ĝiaj benaj influoj tiuj ĉi gravaj koncernoj tuj vekigis, kvazaŭ el la tombo, kaj ekfloris per nova vivo. Ĉiu jaro de ĝia ekzisto svarmadis per freŝaj pruvoj pri ĝia utileco kaj ĝiaj bonoj; kaj kvankam nia regiono ĉiam pli ampleksigadis kaj nia loĝantaro disvastiĝadis, ili ne eksterkuris ĝian ŝirmon aŭ ĝiajn profitojn. Ĝi estadis por ni ĉiuj riĉa fonto de nacia, socia, persona feliĉo.

Mi ne permesis al mi, sinjoro, rigardi preter la Union, por vidi, kio eble sin kaŝas en la mallumejoj post ĝi. Mi ne trankvile pesis la ŝancojn, konservi liberecon, kiam niaj kunligiloj estos frakasitaj. Mi ne kutimigis min pendi super la krutegaĵo de l'malunio, por vidi, ĉu, kun mia miopeco, mi povas sondi la abismon sube; kaj mi ne povus taksi kiel fidindan konsilanton ĉe la aferoj de nia regno tiun, kies pripensoj celus antaŭ ĉio, ne kiamaniere la Union plej bone konservi, sed kiel tolerebla estus

la stato de l'popolo, kiam ĝi estus rompita kaj detruita. Dum la Unio daŭras, ni havas altajn, vigligajn, kontentigajn perspektivojn sur nia horizonto, por ni kaj nia idaro. Preter tion mi ne penas penetri la vualon. Dio volu, ke, almenaŭ en mia tago, tiu kurteno ne leviĝos. Dio volu, ke al mia rigardo ne aperos, kio kuŝas malantaŭe.

Kiam miaj okuloj sin turnos, por vidi je la lasta fojo la sunon sur la ĉielo, mi ne trovu lin brilanta super la rompita senhonoraj fragmentoj de iam gloria Unio; super ŝtatoj disigitaj, malakordaj, batalemaj; super lando ŝirita per internaj malpacoj aŭ eĉ dronanta en frata sango! Sed ilia lasta longa, malforta rigardo trafu, prefere, la grandiozan insignon de l'republiko, jam konatan kaj honoratan tra la tuta tero, ankoraŭ tre alte tenatan, kun ĝiaj blazono kaj trofeoj lumantaj per sia praa brilo, unu strio ne forigita nek makulita, unu sola stelo ne estingita—portantan kiel devizon ne mizeran demandaĉon: "Kiom ĉio ĉi valoras?" nek la aliajn vortojn de iluzio kaj malsaĝo; "Libereco unue, Unio poste;" sed ĉie disskribitan en literoj de viva lumo, flamantan sur ĉiuj ĝiaj vastaj faldoj, dum ili flirtas super la maro kaj super la tero, kaj en ĉiu vento sub la tuta ĉielo, tiun alian sentencon, karan por ĉiu vere Usona koro—**Libereco KAJ Unio, nun kaj por ĉiam, unu kaj nedisigeblaj!**

Tradukis Herbert M. Scott.

Dunganto—Nu, kion li diris kiam vi vizitis lin postulante la pagon de lia ŝuldo?

Komizo—Li diris ke li rompos ĉiun oston de mia korpo, kaj ĵetos min tra

la fenestro, se mi remontos mian vizagon tie.

Dunganto—Do tuj reiru, kaj diru al li ke li ne povas timigi min per siaj minacoj.

Trad. Ho Ho

LA DEVENO DE LA VIRINO

En la komenco, kiam Kvaŝtri ekpreparis krei virinon, li trovis ke li konsumis la tuton de siaj materialoj por fari homon, kaj ne restas solidaj elementoj. En tiu ĉi embaraso, post profunda meditado, li agis tiamaniere;—

Li prenis la rondecon de la luno, kaj la kurbecon de la plektokreskaĵoj, kaj la tremecon de la herbo, kaj la graciecon de la fragmito, kaj la florecon de la floroj, kaj la malpezecon de la folioj, kaj konusecon de la rostrego de l'elefanto, kaj la rigardetojn de la cervidoj, kaj la gajan ĝojecon de la sunradioj, kaj la plorecon de la nuboj, kaj la facilecon de la ventoj, kaj la timecon de la leporo, kaj la vanitecon de la pavo, kaj la molecon de la brusto de l'papago, kaj la malmolecon de la diamanto, kaj la kruelecon de la tigro, kaj la varmegan brilecon de la fajro, kaj la malvarmecon de la neĝo, kaj la babilecon de la garoloj, kaj la murmuretojn de la kolomboj, kaj la hipokritecon de la gruo, kaj la fidelecon de la anasviro. Kunmetante ĉiujn ĉi, li faris virinon kaj donis ŝin al la homo.

Sed post semajno la homo venis al li kaj diris:—

“Sinjoro, tiu ĉi kreitaĵo kiun vi donis al mi, igas mian vivon mizera. Si senĉese babiladas, kaj ĉagrenigas min ekstermezure, neniam lasante min sola. Ŝi postulas zorgadon ĉiumomente, tute okupas mian tempon,

ploras pri nenio, kaj estas ĉiam neokupata. Tial mi venis redoni ŝin ĉar mi ne povas kunvivi kun ŝi.”

Tiam Kvaŝtri diris “Bone” kaj akceptis la virinon.

Post alia semajno la homo ree alvenis al li dirante:—

“Sinjoro, mi trovas ke mia vivo estas soleca depost mi fordonis tiun kreitaĵon. Mi memoras kiel ŝi dancaadis, kaj kantadis al mi, kaj rigardis min el la angulo de sia okulo, kaj ludis kun mi, kaj ĉirkaŭprenis min. Sia ridado estis muziko; ŝi estas belega vidi kaj mola tuŝi. Mi petas, redonu ŝin al mi.”

Kaj Kvaŝtri diris “Bone” kaj redonis la virinon al la homo.

Sed post nur tri tagoj la homo reaperis antaŭ la kreinto, al kiu li diris:—“Sinjoro, mi ne scias kiel ĝi estas, sed post ĉio mi konkludis ke ŝi donas al mi pli da maltrankvileco ol plezuro. Tial mi petas ke vi reakceptos ŝin.” Sed Kvaŝtri diris—“For de tie ĉi mi ne havos pli da tiu ĉi. Vi devas mastrumi kiel vi povas.”

Tiam diris la homo:—“Sed mi ne povas kunvivi kun ŝi!” Al kiu Kvaŝtri respondis:—“Vi ankaŭ ne povus vivi sen ŝi.” Kaj li forturnis sin de la homo kaj daŭrigis sian laboron.

Tiam la homo diris:—“Ve! Kion mi faros? Ĉar mi ne povas vivi kun ŝi, nek sen ŝi!”—El la veda literaturo, Angle en Ĵurnalo “Life”.

Tradukis C. M. Wirick.

Johano kaj la Instruistino.

Bubeto, Johano, lernejon iradis,
Kaj, spite avertoj, malpura restadis,
La instruistino tre ofte ordonis
Ke li sin purigu, ŝi vane admonis.
Post longa printempo alvenis somero,

Kaj ankaŭ tro frue varmega vetero.
Pro koto kaj ŝvito la eta Johano
Malbone odoris, necesas la bano.
La instruistino koleras kaj krias
“Vi devas vin lavi, ĉar vere vi scias

Malbona odoro de vi mem eliĝas
Al hejmo! ĝis kiam vi tute puriĝas.”
Morgaŭan matenon Johano revenis,
Kaj en la maneto leteron li tenis.
“Por vi de l' patrino” fiere li diris.
La instruistin' la koverton ekŝiris.
Troviĝis la jena mallonga noteto
“La filo, Johano, ne estas rozeto
Ĉeestas li ne, ke li estu flarata,
Sed por ke li estu de vi instruata.”

—H. W. Fisher.

An Interesting Meeting

On January 10th in Faneuil Hall, Boston, a large mass meeting was held under the auspices of the "Society for the Economic Prevention of Causes for War." A long list of men prominent in the affairs of the day were scheduled to speak on the many different phases of international affairs, particularly the fundamental causes which will lead to a permanent peace. At the invitation of the organizer of the society, Mr. Roger W. Babson, the prize orator of the Association, Mr. Edward Payson, President of the New England Esperanto Association, spoke on "Esperanto and Its Importance in International Relations." Mr. Payson followed a number of speakers who had spoken at length in behalf of a unity of nations, a world federation, an international police, etc. He very aptly seized the opportunity to point out in his usual inimitable manner the uselessness of an endeavor to "get together" and settle matters of interest to forty or fifty different nations, without employing the medium of an international tongue. The citing of numerous personal experiences of real value proved a most interesting part of Mr. Payson's talk. The speaker was warmly applauded, and after the meeting received many inquiries concerning Esperanto.

Li—Jen vi estas, leganta popularan romanon! Mi tute ne komprenas, kiel senmorta estajo povas malŝpari la tempon legante tian senvalorajon.

Si—Ĉu vi estas tute certa, ke mi estas senmorta?

Li—Kompreneble vi estas.

Si—Tiuokaze mi ne komprenas kial mi devus esti tiel ŝparema pri la tempo.

Trad. Ho Ho

The annual meeting of the American Esperantist Co., Inc., was held in the office of the Company, West Newton, on Saturday, Jan. 15th at 3 P.M.

Officers for the current year were elected as follows:

Dr. C. H. Fessenden, President; Ernest F. Dow, Vice-President; I. A. MacCaffrey, Secretary-Treasurer.

The Board of Directors consists of the above officers with J. D. Hailman and W. I. N. Lofland.

The condition of the treasury was discussed and new plans laid for the work during 1916. General and detailed reports of the treasurer were examined and approved. The general statement was ordered published.

STATEMENT

The American Esperantist Co., Inc.

Jan. 1, 1915—Jan. 1, 1916

Income		Expenses
	January	
202.83		216.12
	February	
268.64		250.79
	March	
169.27		167.02
	April	
190.31		173.37
	May	
164.95		160.37
	June	
251.08		259.07
	July	
129.99		127.01
	August	
217.31		204.38
	September	
160.58		165.73
	October	
169.46		176.25
	November	
251.35		247.18
	December	
182.20		209.60
————		————
	\$2357.97	2356.89

PREPAREDNESS!!!

Loaded with a MAY PROPAGANDA NUMBER, you have the sceptic at your mercy.

FAMILIARITY

APPRECIATION

COMPREHENSION

TRUTH

SOLID KNOWLEDGE

concerning the Esperanto Movement will comprise the contents of this issue. Articles relating to every phase of the work.

READ—and strengthen your own faith!

DISTRIBUTE—and convince others!

SPECIAL PRICES ON ADVANCE ORDERS:

FIVE copies—25 cts. TEN for 50 cts. TWENTY-FIVE for \$1.00

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

West Newton, Mass.

FOR 60 c.

(Sm. 1,250) we will send to you,

1 CONGRESS BADGE	\$.35
20 EXPOSITION POSTALS IN ESPERANTO	.15
20 CALIFORNIA POSTALS IN ESPERANTO	.15
1 48 PAGE ESPERANTO GUIDE BOOK OF SAN FRANCISCO AND VICINITY	.05

The above prices are 30% below
actual cost

THE KALIFORNIA ESPERANTISTA RONDARO

946 Central Ave.,
SAN FRANCISCO, CALIF.

Konto ĉe la Ĉekbanko Esperantista

THE WRITER'S MONTHLY

A Monthly Magazine of Interest
to Literary Folks

\$1.00 Yearly

THE WRITER'S MONTHLY

SPRINGFIELD, MASS.

KATALUNA ESPERANTISTO

Monata Oficiala Presorgano de

Kataluna Esperantista Federacio kaj de Baska Esperanta Federacio

Redakcio kaj Administracio—Palla 8, pral., Barcelona (Hispanujo)

Unu el la plej elegantaj gazetoj. Tute verkita per korekta Esperanto. Kun la konstanta kunlaborado de membroj de la Lingva Komitato. La sola aperanta en Hispanujo. Kelke da numeroj ĉiujare kun ilustraĵoj.

INTERESA ENLANDE KAJ EKSTERLANDE

Propagandaj artikoloj. — Belaj literaturajoj.—Bonaj versaĵoj, originalaj aŭ tradukitaj. — Regularo, temoj kaj premioj de la ĉiujaraj INTERNACIAJ FLORAJ LUDOJ (Literatura Konkurso).—Recenzoj pri novaj verkoj.—

Sciigoj pri enlanda movado, k.t.p., k.t.p.

JARABONO:—Enlande, 4 pesetoj; Eksterlande, 2'400 spesmiloj

Ciun pluan informon petu de la Administracio, strato Palla, 8, pral., Barcelona

BINDING

Those prized Esperanto volumes need "re-decorating"—Listen to this:

"Just received 'La Faraono' which you had bound for me and am very much pleased with the manner in which the work was done. The three volumes bound together make a rather large book to be sure, but I prefer it to three separate books. My Boirac vortaro which you had bound with the 'aldono' is a constant source of satisfaction. I have never had such good work done at such a low price. I intend to send you my 'Fabiola' soon. It is in very bad condition. . . "

(Name on request)

Books, large and small, Magazines, Volumes of "Amerika Esperantisto" bound in full green cloth, lettered or unlettered, at reasonable rates. Write for details.

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

WEST NEWTON, MASS.

ORDER BLANK

The American Esperantist Co., Inc., West Newton, Mass.

Please send me at once, the items checked below, for which I enclose the sum of \$.....

Name

Address

.....

Year's subscription to the monthly magazine, AMERIKA ESPERANTISTO, \$1.00	
COMPLETE GRAMMAR OF ESPERANTO (Kellerman), with vocabularies, \$1.25 postpaid	
Combination of one year's subscription to AMERIKA ESPERANTISTO with copy of COMPLETE GRAMMAR OF ESPERANTO, \$2.00	
STUDENTS COMPLETE TEXT BOOK (O'Connor), cloth, 50 cents	
PRACTICAL GRAMMAR OF ESPERANTO (Kellerman), 50 cents	

Send me also the following literature as shown in your book-list:

.....

JUST SAY

“Send me a Coupon Ticket”

**The Easy, Practical, Economical Way
to Buy Books**

\$5.50 for \$5.00

The American Esperantist Co., Inc.

West Newton, Mass.

DEZIRAS KORESPONDI

One insertion: 10 cents; four insertions: 25 cents. Announcement consists only of name and full address.

Unufoja anonco: 20 sd.; kvarfoje 50 sd. Anonco konsistas nur el nomo kaj plena adreso.

S-ro Emil Lelievre, Bureau des Renseigne-
ments, 37e, Reg. d'Iniant, Troyes, Francujo.

S-ro Sebastian Chaler, S. Mariano 124, Tar-
rasa, Spain. 3

S-ro Armand B. Coigne, 243 Bedford Pk. Bvd.
New York, N. Y., serĉas angle kaj esperan-
te rakontojn de diversspecaj abnormalaj
psikaj spertoj.

S-ro G. B. Corgnali, Udine, Italy, I.P.K., Esp.
kaj Itale. 4

S-ro V. N. Kossizin, Cigirinskaja 3, Blagov-
escensk, Na. Amur, Siberia-Russia. 4

Spain

S-ro Miguel Perich, Libera Stelo, Muntanya,
62 Clot, Barcelona, P.M., gazetojn.

Ĉiuj Amerikaj nomoj kiuj aperas sub ĉi
tiu rubriko aperas ankaŭ senpage en “Kata-
luna Esperantisto” (Barcelona, Hispanujo),
per speciala aranĝado kun tiu administracio.
Tiamaniere ni donas al niaj amikoj bonegan
metodon por akiri plenan liston da kores-
pondantoj, preskaŭ senpage.

S-ro Marian Sota, Placo de Zamenhof, 1 Ter-
rassa, Barcelona, interŝanĝos hispanajn re-
vuojn kontraŭ britaj kaj usonaj.

S-ro Enric Alba, Molas, 19, 1a, Barcelona. x

MONOGRAM EMBOSSE

Handy, compact, distinctive neat ever-
lasting. An ideal gift at any time. One or
two letters, 25 cts. Leahy's, Bx. 264, Alex-
andria, Va.

MIGRATING CARDS !!!

6 FOR 10 cts.

25 FOR 25 cts.

E. H. BECKER

332 Third Ave., Dayton, Ky.

“LA ONDO DE ESPERANTO”

monata ilustrata ĵurnalo, eldonata en Ruslando

1916—VIII-a—jaro

La ĵurnalo aperas akurate la 1-n daton nov-
stila. Ĉiu kajero havas 16-24 paĝojn. For-
mato 17x26 cm. La kunlaboradon partoprenas
ĉiulandaj esperantaj verkistoj. Literaturaj
konkursoj premiataj. Portretaj de konataj Es-
perantistoj. Diversaj ilustraĵoj. Beletristiko
originala kaj tradukita. Plena kroniko. Bib-

La abonpagon—2 rubloj=2,120 sm.=fr.5.35
=mk. 4,32, kr. 5,02, 4 ŝil. 3 p., 2,65 gul., sved.
kr. 3,84, 1.03 dol. (laŭ la poŝta internacia kon-
vencio)—oni sendu al Moskva Librejo “Es-
peranto” (Moskvo, Lubjanskij pr. 3, Rus-
lando) poŝtmandate, papermone, bankĉeke aŭ
pere de enlandaj esperantaj librejoj.

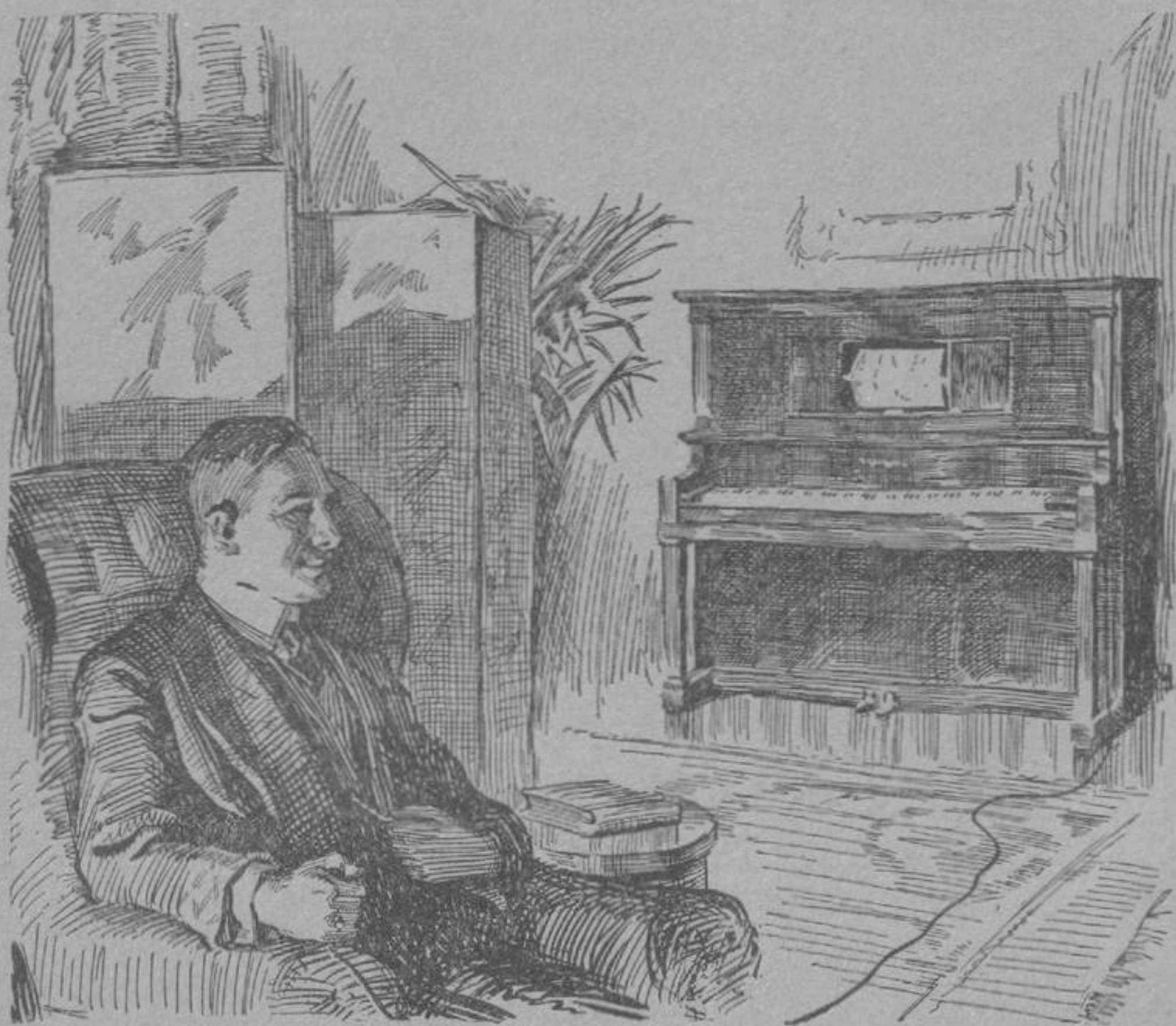
liografio. Amuza fako. Koresponda fako.

Por progresigi la esperantan sciencan lite-
raturon la ĵurnalo senpage donos al la abo-
nantoj en la jaro 1916 1-an parton de granda,
360 paĝa, populare-sciencan verko de Profesoro
de Moskva Universitato K. A. Timirjazjev.

“LA VIVO DE KRESKAJOJ”
Tradukita de Doktoro Andreo Fiŝer

Ĉar dum la milito la poŝtmandata institucio
ne funkcias, la eksterlandanoj tre oportune
povas aboni al la ĵurnalo, sen kurza perdo
kaj multaj poŝtelspezoj, sendante 17 respond-
kuponojn en rekomendita letero.

La anonco en Koresponda fako kostas 30
kop. aŭ 3 respondkuponojn.

The Accompano

A new invention which makes it possible for you to play the kind of music you enjoy. A new method of control which is an integral part of every Emerson Electric Player. You can sit at ease and without conscious effort bring into vivid glowing life your musical conceptions. A singer can completely control the time and modulations, blending the piano tones with his voice, and producing an artistic whole.

Dealers in principal cities and towns.

EMERSON PIANO COMPANY

Established 1849

BOSTON, MASS.